

INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

2015. június

- kivonat -

Készítette:

az

**Országos Vízügyi Főigazgatóság
Vízjelző és Vízrajzi Főosztály
Vízrajzi Monitoring Osztálya**

és az

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

**Budapest, Szeged
2015. június 5.**

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

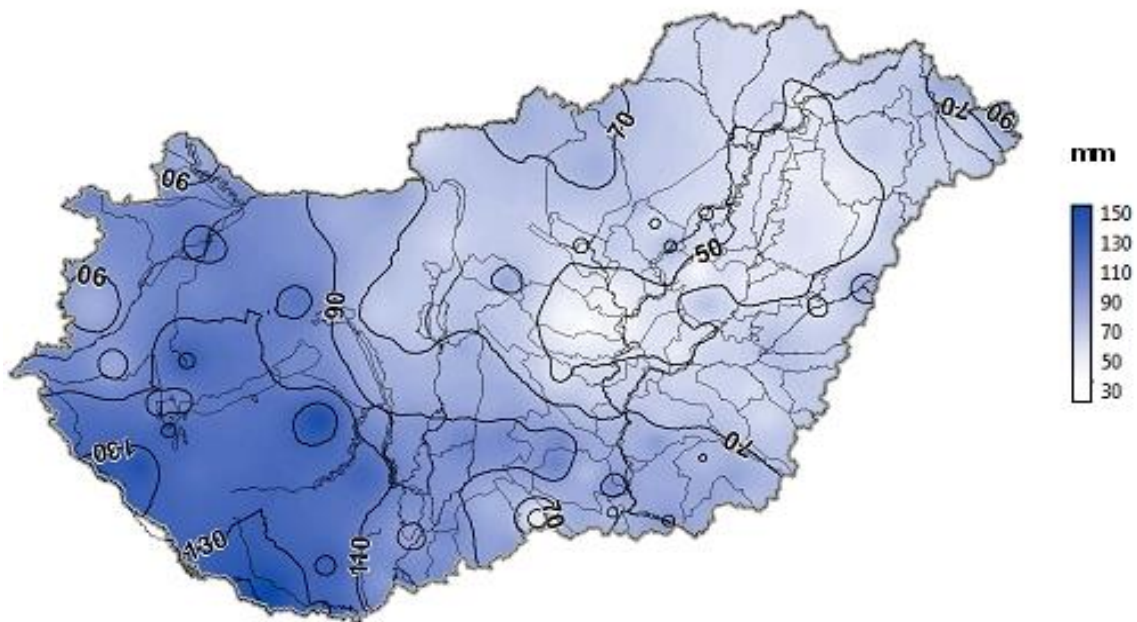
Csapadék

2015 májusában a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 32 mm (Törtel) és 150 mm (Sellye) között alakult, az országos területi átlagérték 77 mm volt, ami 17 mm-rel (28%-kal) több a viszonyítási időszak (1971-2000) május havi átlagánál.

Májusban a Dunántúlon és a Dél-Alföldön az átlagosnál több, az ország többi részén kevesebb csapadék hullott.

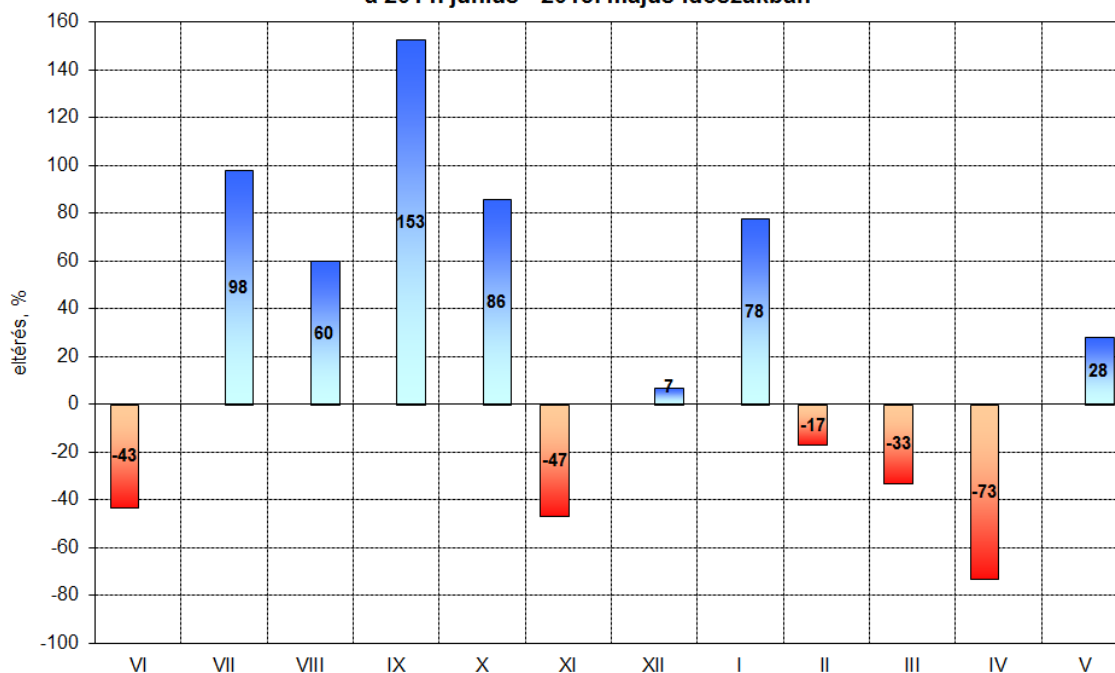
Országos áttekintésben a májusi átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadékhiány (27 mm) Hajdúsámson, a legnagyobb csapadéktöbblet (88 mm) Iregszemcse állomáson fordult elő.

A 2015. május havi csapadékösszeg területi eloszlása
területi eloszlása

Az alábbi szövegek közötti ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének átlagtól való relatív eltérését.

A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (%) a 2014. június - 2015. május időszakban

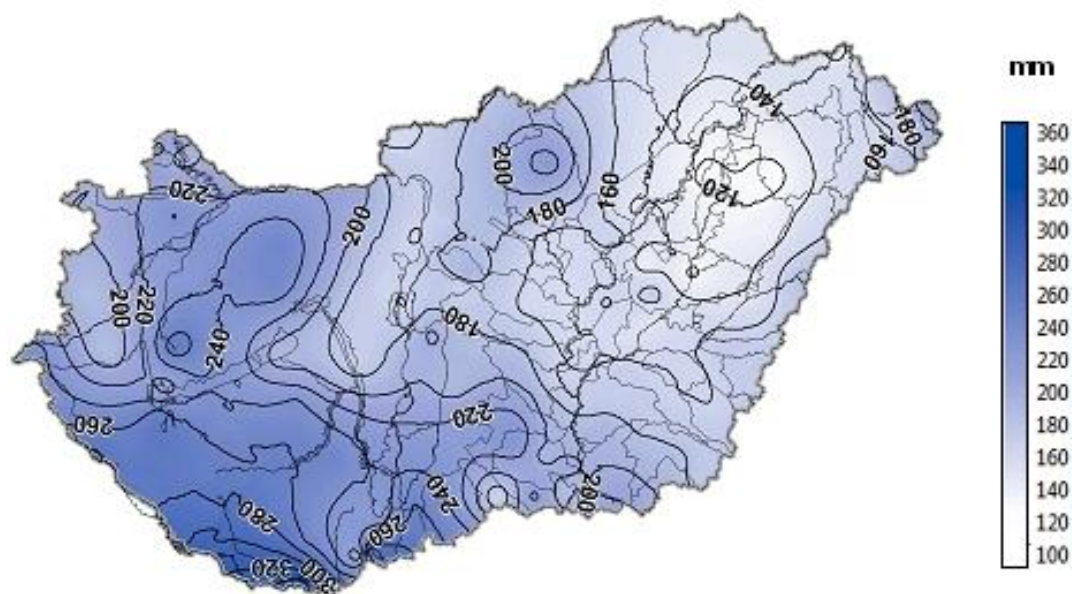

A 2015. január-május időszakban lehullott csapadék mennyisége 111 mm (Penc) és 354 mm (Drávaszabolcs) között alakult, az országos területi átlagérték 189 mm volt, ami az időszakos átlagnál 6 mm-rel (mintegy 3%-kal) alacsonyabb.

Országos áttekintésben az átlaghoz viszonyított legnagyobb öthavi csapadéktöbblet (40-128 mm) a Dunántúl délkeleti, a Duna-Tisza köze délnyugati részén, valamint a Kisalföld egyes községeiben jelentkezett. A január-május időszakban az átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadékhiány (40-77 mm) az Eger-Berettyóújfalu vonaltól északkeletre eső országrészben fordult elő.

Az átlaghoz viszonyított legnagyobb öthavi csapadéktöbblet (128 mm) Drávaszabolcs, a legnagyobb csapadékhiány (78 mm) Újfehértó állomáson jelentkezett.

A 2015. január-május havi csapadékösszeg területi eloszlása

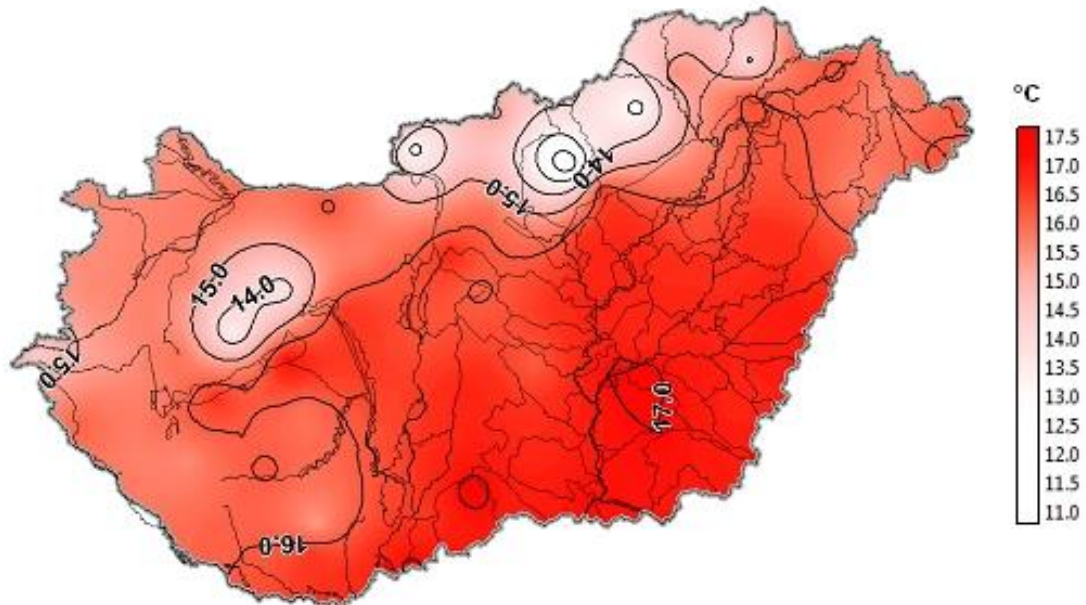
Léghőmérséklet

A május havi középhőmérséklet 10.9°C (Kékestető) és 17.2°C (Jánoshalma) között alakult, az országos területi átlagérték 15.8°C volt, ami 0,3°C-kal magasabb az átlagnál.

A havi középhőmérséklet az ország területének túlnyomó részén elérte, illetve meghaladta a májusi átlagot.

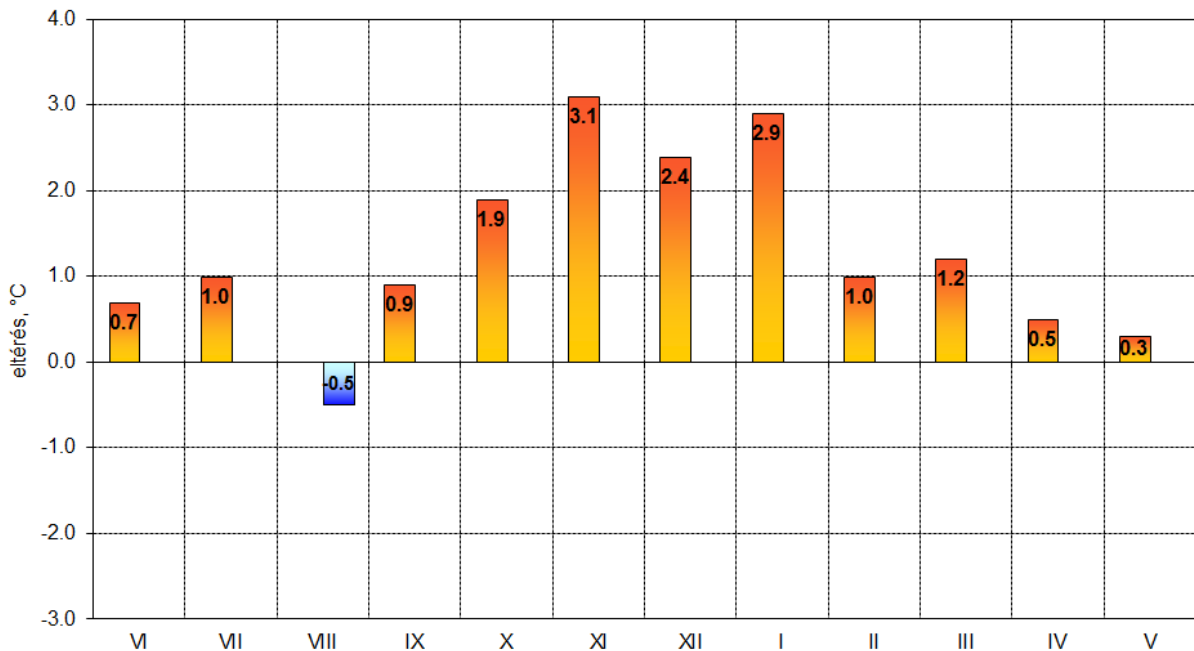
Országos áttekintésben az átlagos május havi középhőmérséklethez képest a legnagyobb pozitív eltérés (1,2°C) Iklódbördőce, a legnagyobb negatív eltérés (0,9°C) Tés állomáson fordult elő.

A 2015. május havi középhőmérséklet területi eloszlása

Az alábbi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének átlagtól való eltérését.

A havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (°C) a 2014. június - 2015. május időszakban

Talajnedvesség

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma május végén az egy hónappal korábbi állapothoz képest magasabb volt. A 0-20 cm-es talajréteg nedvességtartalmát síkvidékeink területi átlagában az 60-80% közötti telítettségi értékek jellemezték.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalma az Alföld középső és északi részén – néhány kisebb északkeleti körzet kivételével – májusban lényesen csökkent (a hónap végén a 30-60% közötti telítettségi értékek voltak a jellemzők). Egyéb síkvidéki területeinken mérsékelt nedvességtartalom-növekedés (a hónap végén 60-90% közötti telítettségi értékek) következett be.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvességtartalma az egy hónappal korábbi állapothoz képest számottevően nem változott, jellemzően 80-100%-os telítettségi értékek fordultak elő.

Talajvíz

Májusban egyes körzetek kivételével a síkvidékek csaknem mindegyikén, jellemzően 0-10 cm-rel csökkent a talajvízszint. A Rétköz területén, a Bodrogek köz délekeleti peremvidékén, a Duna-Tisza köze és a Mezőföld több körzetében, továbbá Dráva-menti síkság keleti peremvidékén, valamint a Kisalföldön a Mosoni-síkság északi részén, a Szigetköz és a Győr-Tatai teraszvidék területén néhány cm-es – a Kisalföldön 10 cm-t elérő – emelkedés mutatkozott.

Az 1971-2000. közötti időszak május havi átlagértékénél alacsonyabban helyezkedett el a talajvíztükör az Északi-középhegység előterében, a Felső-Tisza vidék területén, valamint a Duna-Tisza köze területének csaknem egészén, valamint az Alsó-Szigetköz kivételével a Kisalföldön. A legjelentősebb (200-300 cm, helyenként azt meghaladó) eltérések továbbra is a Duna-Tisza köze északnyugati és déli-délekeleti részén és a Mátra előterében mutatkoztak (200-300 cm). A Nyírség északkeleti részén, a Tiszahát és a Szatmári-sík területén 100-150 cm mutatkozott. A viszonyítási időszaknál magasabban helyezkedett el a talajvíztükör a Tiszántúl déli részén, a Duna-Tisza köze keleti peremvidékén, a Mezőföld területének csaknem egészén, a Dráva-menti síkon, a Kisalföldön pedig az Alsó-Szigetközben, a Győr-Tatai teraszvidék keleti részén és a Marcal-vízgyűjtőjén. A legnagyobb, 100 cm-t meghaladó eltérések emelkedések a Tisza völgyében, a Körös-Maros köze nyugati peremvidékén és a Maros hordalékkúpján mutatkoztak.

A síkvidékek területi átlagában a talajvíztükör 2015. május hónapban az 1971-2000. közötti időszak május havi átlagértékénél 20-25 cm-rel alacsonyabban helyezkedett el.

Belvízi helyzetértékelés

2015 májusában országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 155,88 millió m³ volt, ami 36,16 millió m³-rel (30%-kal) haladta meg az előző havi értéket. Az május havi vízforgalom részben a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán 4 VÍZIG működési területén fordult elő belvívelöntés. A megfigyelt elöntések maximális kiterjedése országos összesítésben 1006 ha volt.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2015 májusában országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 0,69 millió m³-rel (mintegy 1%-kal) növekedett.

2. ELŐREJELZÉS

Időjárás-előrejelzés

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2015. május 13-án kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint a június az átlagosnál melegebb és kissé szárazabb, a július az átlagosnál kissé melegebb és átlagosan csapadékos, az augusztus az átlagosnál melegebb és szárazabb lesz.

A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékközökben várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

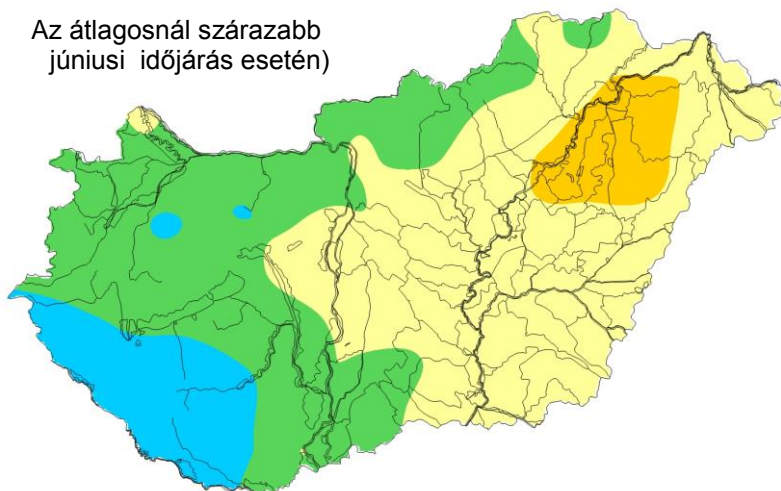
Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
június	18,4 – 20,0 (18,6)	50 – 90 (75)
július	20,1 – 22,0 (20,4)	40 – 85 (64)
augusztus	19,7 – 22,1 (20,0)	35 – 65 (61)

Az OMSZ 2015. június 5-én kiadott középtávú előrejelzése szerint a következő 10 napos időszakban mérsékeltén változékony, nyári időjárásra lehet számítani. A napi középhőmérsékletek várhatóan végig az időszakos átlag felett alakulnak. Többfelé előforduló csapadék az időszak végén valószínű, de ennek mennyisége területi átlagban várhatóan nem éri el a 10 mm/nap értéket.

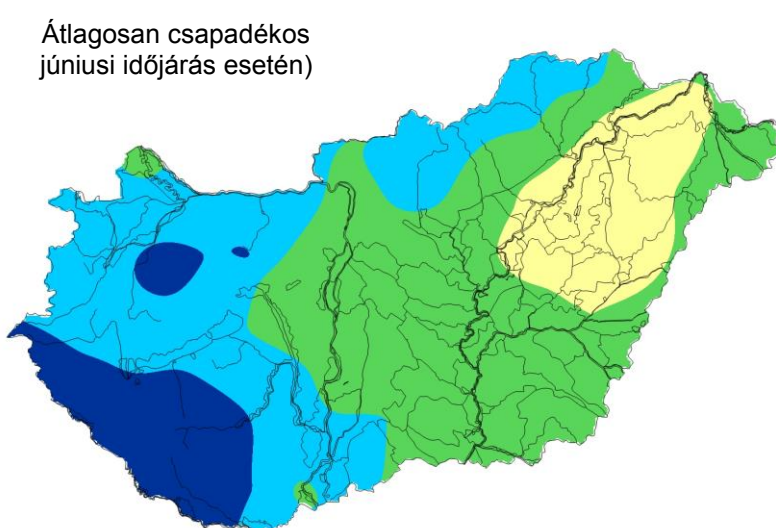
Júniusban az ország nagy részén továbbra is átmeneti vízháztartási helyzet lesz jellemző. A legszárazabb állapot a Hajdúságban, a Nyírségben, valamint a Tisza-tó térségében, a legnedvesebb a Dunántúl délnyugati részén valószínű.

Az alábbi ábrákon három időjárás-forgatókönyv szerint végzett számítások alapján szemléltetjük a vízháztartási helyzet várható júniusi alakulását.

Az átlagosnál szárazabb júniusi időjárás esetén)

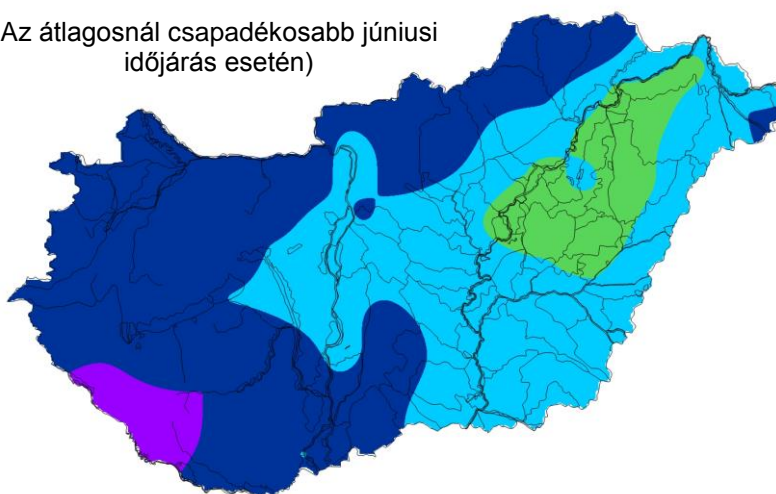
Átlagosan csapadékos júniusi időjárás esetén)

GVM

Az átlagosnál csapadékosabb júniusi időjárás esetén)

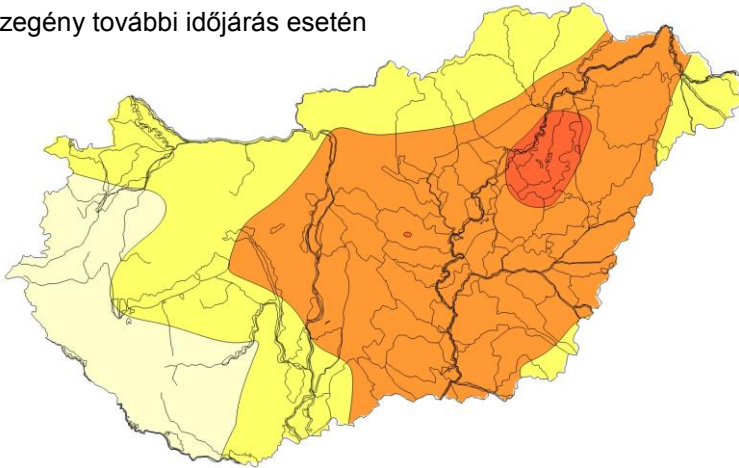

Amennyiben a három nyári hónap (június-július-augusztus) csapadékszegény és meleg lesz, az aszály erős fokozata az alföldi területek nagy részén kialakulhat, leginkább Cegléd és a Tisza-tó környékén számíthatunk erre. Átlagos további időjárás esetén mérsékelt aszály fokozathoz közeli állapot Cegléd, Hortobágy, Polgár, Szeged és Tiszafüred térségében alakulhat ki.

Az alábbi ábrákon két időjárási forgatókönyv szerint végzett számítások alapján szemléltetjük az aszályhelyzet várható alakulását.

Csapadékszegény további időjárás esetén

Átlagosan csapadékos további időjárás esetén

